آرمان ملّی
armanmeli.ir
سال پنجم
شماره ۱۲۵۵
یکشنبه
۱۴۰۰•۱۲•۲۲
۱۰ شعبان ۱۴۴۳/ ۱۳ مارس ۲۰۲۲

گزارش «آرمان‌ملی» از آثار حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی کالاهای اساسی:

«گرانی» را به «حذف ارز ترجیحی»، ترجیح ندهید

◂ پوست موز حذف ارز ترجیحی زیر پای معیشت مردم ◂ افزایش قیمت کالاهای اساسی با یک تصمیم

آرمان‌ملی - محمدسیاح: بازارهای مالی و پولی و سرمایه‌ای در ایران همگی بدون استثنا از وضعیت ارز تاثیر می‌پذیرند. نرخ دلار سال‌های اخیر به‌شدت دچار نوسان بوده و هست و هر تغییری در این بازار می‌تواند بازارهای دیگر را متاثر در مسیر نزولی یا صعودی کند. مذاکرات وین یکی از عوامل مهم برای ایران است. مذاکراتی که اگر به نتیجه مطلوب برسد می‌توان امیدوار بود که وضعیت اقتصادی در ماه‌های آینده شرایط بهتری را تجربه کند با این حال اخبار مذاکرات هسته‌ای به‌شدت در نرخ ارز موثر است و هر خبر مثبت یا منفی مخابره شده از این مذاکرات باعث تغییر نرخ دلار و اثرگذاری آن در بازارهای مختلف می‌شود. توقف مذاکرات به‌عنوان سیگنالی منفی و تصویب تغییر سیاست ارزترجیحی از طرفی دیگر؛ باعث آشفتگی در بازارارز و نهایتا قیمت کالا و محصولات در بازارهای مختلف شده است و این نگرانی با اقدامات غیرشفاف مسئولان تشدید و به سرعت گرفتن تغییر قیمت صعودی کالاها افزوده است. در حقیقت بازار در معرض شوک‌های ناشی از حذف ارزترجیحی تا غیرمشخص‌بودن سرنوشت مذاکرات قرار گرفته و این موضوع به زیان مصرف‌کننده‌های نهایی تمام شده چراکه هزینه‌های زندگی را برای مردم افزایش داده است. در حال حاضر فقط ۵ کالای اساسی شامل ۴نهاده دامی (کنجاله سویا، ذرت، جو، دانه سویا) و روغن خام است که برای واردات ارز ۴۲۰۰ تومانی می‌گیرند. حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی کالاهای اساسی جز گندم و دارو این روزها به‌شدت در بازارهای مختلف به‌ویژه موادغذایی و مایحتاج مورد نیاز مردم اثرگذاشته است به‌گونه‌ای که همین الان هم می‌توان آثار این تصمیم مجلس و دولت را می‌توان در قیمت محصولات غذایی مشاهده کرد. گزارشات میدانی نشان می‌دهد قیمت روغن در اقسام مختلف نسبت به هفته گذشته افزایش داشته و این افزایش در برخی از برندها به چند هزار تومان هم می‌رسد که به گفته عرضه‌کنندگان ناشی از شوک حذف ارزترجیحی است! سیامک ربیعی، دبیر انجمن روغن و چربی‌های خوراکی دیماه گفته بود: «تنها در بخش محصولات جو، ذرت، روغن، دانه و کنجاله حداقل ۸ میلیارد دلار ارز اختصاص داده می‌شود که این رقم با فرض ثبات قیمت‌های جهانی در سال ۱۴۰۰ است. قیمت‌های جهانی هم نسبت به سال گذشته افزایش چشمگیری داشته و برخی کالاها مانند روغن پالم تا ۱۰۰درصد افزایش قیمت به خود دیده‌اند.» او اضافه کرد: «با فرض دلار ۲۵ هزارتومانی، روغن خام پالم با شرایط فعلی قیمت‌های جهانی در نهایت ۳۵هزارتومان، روغن آفتابگردان ۳۸هزار و سویا خام۳۷ هزارتومان خواهد شد.» همین الان هم روغن در بازار ایران گران شده و حتی برخی از تولیدکننده‌ها و عرضه‌کننده‌ها احتکار را آغاز کرده‌اند!

◂ پروتئین در مدار افزایش قیمت

یکی از بخش‌هایی که از حذف ارزترجیحی متاثر خواهد شد و به اعتقاد برخی از فعالان بازار همین الان هم می‌توان اثر این تصمیم را دید، محصولات پروتئینی شامل مرغ، تخم‌مرغ و گوشت‌قرمز است. ناصر نبی‌پور، رئیس هیات‌مدیره اتحادیه مرغ تخم‌گذار گفت: «شوک ناشی از حذف ارزترجیحی باعث بالارفتن نرخ تخم‌مرغ در بازار شده است چراکه ۷۰ درصد قیمت تخم‌مرغ وابسته به نرخ نهاده است؛ علاوه بر این افزایش تقاضا در روزهای پایان سال افزایش قیمت را تشدید کرده است. وقتی ارز ۴۲۰۰ تومانی یک‌شبه حذف می‌شود قیمت‌ها بدون تردید تغییر خواهند کرد. ذرت در سامانه بازارگاه کیلویی ۱۹۰۰ تومان است که با حذف این ارز احتمال ۵ برابری نرخ آن قوت می‌گیرد و به کیلویی ۱۱ هزارتومان می‌رسد همچنین نرخ سویا نیز به کیلویی ۱۶ هزارتومان خواهد رسید.» در کنار این موضوع؛ از آنجا که تولید مرغ به قیمت نهاده‌های دامی بستگی دارد افزایش نرخ نهاده‌های دامی به‌صورت مستقیم در قیمت نهایی این محصول اثرگذار خواهد بود. البته همین الان قیمت مرغ در خرده‌فروشی‌ها هم افزایش داشته و این افزایش پیش از آغاز سال نو فشار مضاعفی را به مردم وارد کرده است. با این حال وزارت جهادکشاورزی که متولی این بخش است هیچ اقدامی برای مدیریت این بازار نکرده و شرایط هم هر روز وخیم‌تر می‌شود. از طرفی این موضوع در مورد گوشت‌قرمز هم صدق می‌کند. در حال حاضر با وجود هشدارهایی که برای افزایش قیمت گوشت‌قرمز داده شده بود هیچ اقدامی برای جلوگیری از این اتفاق نشد و حالا قیمت این محصول پروتئینی بازهم رکورد شکست.

◂ قیمت‌ها فزآینده خواهد بود

افشین صدر دادرس، رئیس اتحادیه مرکزی دام سبک کشور در پاسخ به این پرسش که بعداز حذف ارزترجیحی برای واردات نهاده این بخش با چه چالش‌هایی مواجه خواهد شد؟ گفته بود: «آزادسازی واردات در بخش نهاده‌ها باعث خواهد شد که سیستم توزیع نامتوازن سابق تمام شود و واردکنندگان دیگر معطل دریافت ارز ۴۲۰۰ نمانند و به موقع نهاده را وارد و در اختیار تولیدکنندگان قرار دهند.» او ادامه داد: «آنچه مسلم است با حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی قیمت نهاده‌ها افزایش پیدا می‌کند و دامداران نیازمند افزایش سرمایه در گردش خود هستند. این در حالی است که مجلس توزیع کالابرگ الکترونیکی را برای مصرف‌کنندگان تدارک دیده‌اند و چندان به تولیدکنندگان توجه نکرده‌اند، اما باید بگویم که تولیدکنندگان نیز مانند مصرف‌کنندگان به حمایت و دریافت تسهیلات نیاز دارند تا تولید در کشور متوقف نشود.» رئیس اتحادیه مرکزی دام سبک کشور تصریح کرد: «قطع صادرات نهاده از اوکراین به دیگر کشورها بر روی قیمت‌های جهانی تاثیر گذاشته و این حقیقتی انکارناپذیر است. بدون‌شک افزایش قیمت نهاده تاثیر خود را بر قیمت تمام شده خواهد گذاشت. قیمت جو با ارزنیمایی، کیلویی ۸ هزارتومان برای دامداران تمام می‌شود البته نرخ جو در بازار آزاد کیلویی ۱۰ هزار ۲۰۰ تومان است. او با بیان اینکه حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی بر قیمت گوشت‌قرمز تاثیر کمی می‌گذارد، گفت: «قیمت مرغ به نسبت گوشت‌قرمز بالاتر خواهد رفت، چرا که دامداران هم‌اکنون با جو کیلویی ۸ هزارتومان تولید می‌کند که با حذف این ارز قیمت جو حداقل ۱۲ هزارتومان خواهد شد. اما تولیدکنندگان مرغ با ذرت کیلویی ۴ هزارتومان تولید می‌کنند که با حذف ارزترجیحی قیمت آن حداقل کیلویی ۱۰ هزارتومان خواهد شد پس تاثیرآن در بازار گوشت‌قرمز کمتر از گوشت مرغ خواهد بود.»

◂ دارو و گندم چه می‌شود؟

دارو و گندم از مهم‌ترین نیازهای مردم است که براساس اعلام وزیر اقتصاد همچنان ارزترجیحی برای این ۲ کالای استراتژیک تخصیص خواهد یافت. با این حال هم دارو به‌دلیل بحران کرونا و گندم به‌دلیل بحران جنگ روسیه علیه اوکراین و کاهش صادرات این ماده مهم غذایی از اوکراین و روسیه؛ قیمت گندم در حال افزایش است و به‌تبع آن نرخ موادغذایی در جهان هم رشد کرده است. از طرفی توقف مذاکرات وین و غیرشفاف‌بودن وضعیت نهایی احیای برجام و از طرفی تصمیم غیرشفاف مجلس و دولت برای حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی و نداشتن برنامه‌ای برای جبران خسارت‌ها و آسیب‌های احتمالی؛ دست‌به‌دست هم دادند تا شرایط را برای معیشت ایرانی‌ها سخت‌تر کنند و این وضعیت آشفته و بلاتکلیف قطعا در آینده شرایط را وخیم‌تر خواهد کرد.

بررسی‌ها از وضعیت بازار مسکن نشان می‌دهد:

بحران مَسکن پیچیده‌تر از قبل

آرمان‌ملی: «در زمان حاضر فقط در حوزه مسائل ودیعه مسکن توانایی کمک به مردم را داریم.» این سخنان سیدالبرز حسینی، عضو کمیسیون عمران مجلس است که معتقد است با شاخص مسکن در قانون اساسی فاصله زیادی داریم درواقع کلاف پیچیده بازارمسکن در حالی هر روز پیچیده‌تر می‌شود که به‌رغم انتظارت شکل گرفته در خصوص بهبود وضعیت بازارمسکن پس از توافقات برجامی به‌نظر می‌رسد بازار مسکن به‌ویژه در حوزه اجاره نیز با شرایط بسیار سختی مواجه هستیم به‌گونه‌ای که با وجود رکود حاکم بر بازار معاملات و افزایش تقاضا در بازار اجاره اکثر مالکان نیز فشار مضاعفی را برای کسب بیش‌ترین سود از این فضا وارد می‌کنند موضوعی که کارشناسان معتقدند برای خروج از وضعیت کنونی چاره‌ای جز تغییر شاخصه‌های کلان اقتصادی وجود ندارد و باید با افزاش تولید و عرضه به‌همراه استفاده از ظرفیت اجاره‌داری حرفه‌ای مقابله با سوداگری‌های بازار مسکن رفت؛ اگرچه با وجود رویکرد دولت برای ساخت یک‌میلیون واحدمسکونی در سال اما تجربه نشان داده حضور دولت در ساخت مسکن همواره تبعات بیشتری را به لحاظ تحمیل منابع مالی به بانک‌ها و سایر بخش‌های بودجه‌ای به‌همراه بوده و بازهم به افزایش درهم پیچیدگی این کلاف سردرگم منجر شده است.

◂ وضعیت اضطراری مسکن

در این رابطه سیدالبرز حسینی با بیان اینکه مسکن بحثی فرابخشی است و تصمیم در حوزه مسکن به حوزه‌های مختلف برمی‌گردد، می‌گوید: شاخص‌ها در حوزه مسکن در دولت‌های مختلف نشان می‌دهد که با شاخص مسکن در قانون اساسی فاصله داریم. هم‌اکنون حدود یک‌سوم جمعیت کشور ناگزیر به اجاره‌نشینی هستند و این جمعیت رو به افزایش است. وی با ابراز اینکه در حوزه مسکن در شرایط اضطرار قرار گرفته‌ایم، افزود: نهادهای تصمیم‌گیر باید برای حوزه مسکن وقت بگذارند. متاسفانه از حیث ساختار مدیریتی و اراده انجام کار در حوزه مسکن با ضعف روبه‌رو هستیم. حسینی با بیان اینکه مسکن استیجاری بخش اجتناب‌ناپذیر اقتصاد مسکن است، اضافه کرد: در کشور ۲ گونه اجاره‌داری بخش‌خصوصی و اجتماعی وجود دارد که در هر دو بخش دولت در بستر قانونی باید فضایی ایجاد کند که مسکن استیجاری برای قشر آسیب‌پذیر و کم‌درآمد استطاعت‌پذیر باشد. وی به بخش شخصی‌سازی در حوزه مسکن اشاره کرد و ادامه داد: در حوزه اجاره‌داری حرفه‌ای در کشور هیچ قانونی نداریم. واقعیت این است که مطالعات طرح جامع در کشور نشان‌دهنده آن است که باید ۴میلیون مسکن ساخته شود تا به تعادلی در عرضه و تقاضا در حوزه مسکن دست یابیم. عضو کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی با تاکید بر این که اگر قرار است بخشی از مسکن‌ندارها، مسکن‌دار شوند، نیازمند آن هستیم که ارکان مختلف این ساختار اجرا باهم حرکت کنند، افزود: در بخش حوزه اجاره‌داری تنها در حوزه مسائل ودیعه مسکن توانایی کمک به مردم را داریم.

◂ رویکرد غلط دولت به مسکن

بیتا... ستاریان، کارشناس مسکن هم گفت: نگاه مهندسی به مسکن بسیار غلط است، باید به حوزه مسکن نگاهی اقتصادی داشت، مسکن یا ساختمان محصولی نهایی است که زنجیره وسیعی از تولیدات از مواد و مصالح اولیه، ثانوی و ترکیبی است و ریشه آن در اقتصاد کلان است. وی با اظهار این که اشتباه دولت‌ها از ابتدا این بوده است که همواره براساس تقاضای موثر برنامه‌ریزی کرده‌اند، اضافه کرد: در حوزه مسکن با کسری تولید روبه‌رو هستیم؛ تولید به‌اندازه کافی نیست و عرضه با تقاضا تناسبی ندارد، در نتیجه ارزش مسکن بالا می‌رود و سبب افزایش قیمت می‌شود و راهکار آن بالابردن تولید است امری که از مدت‌ها قبل باید به آن پرداخته می‌شد. وی با تاکید بر این که تمام ضعف‌ها و خسارت‌های مسائل اقتصادی در مسکن بروز پیدا می‌کند، تصریح کرد: می‌توان گفت که مسکن ضربه‌گیر اقتصادی ما شده است. تمام تلاطم‌هایی که در بخش اقتصاد دولتی با توجه به تدابیر و برنامه‌ها عنوان شده است به بخش مسکن تسری پیدا می‌کند. درون بخش مسکن نباید مشکلی وجود داشته باشد، لذا تمام مشکلات به ریشه‌های اقتصادی کشور برمی‌گردد و باید گفت که ریشه‌های اقتصاد کشور غلط است.

◂ مستاجران و فشار مالکان

همچنین گودرزی کارشناس مسکن نیز با بیان براساس آمار ۳۰میلیون ایرانی، حدود ۷ میلیون خانوار مستاجر در کشور وجود دارد، بیان داشت: حدود ۴۲ درصد ساکنان پایتخت مستاجر هستند که طی دهه اخیر این روند رو به افزایش بوده است و همچنان خواهد بود. وی در توضیح دلایل این روند افزایشی خاطرنشان کرد: سیاست‌گذاری‌ها در بخش مسکن به‌شکلی بوده است که اقشار ضعیف جامعه به‌خصوص قشر کارمند و کارگر و سایر اقشار کشور در تامین نیاز مسکن با بحران جدی مواجه شدند. وی با ابراز اینکه بی‌پناه‌ترین قشر در کشور مستاجران هستند، افزود: اتفاقات بسیار ناگواری در بخش اجاره‌نشینی رخ داده است و تعادل‌های اقتصادی به‌هم ریخته است. سه بخش در حوزه مسکن از جمله کاهش ارزش پول ملی، افزایش قیمت مسکن و وام‌های ودیعه مسکن باعث فلاکت مستاجران شده است. وی گفت: متاسفانه رهاشدگی بی‌منطق و عجیب و غریب در قیمت مسکن داریم و باید گفت که اجاره‌نشینی یک انتخاب نیست بلکه یک اجبار است. وی اذعان کرد: در بخش قانونی مسکن با مشکل جدی مواجه هستیم که بخشی از آن ساماندهی شده است و با ضعف مدیریت روبه‌رو هستیم. گودرزی ادامه داد: آشفته‌بازار مسکن بستر تحمیل شرایط به مستاجران را فراهم می‌آورد و موجران آگاهانه یا ناآگاهانه در این فرآیند بهره‌مند خواهند بود.

◆ بازار — قیمت در بازار آزاد (به تومان)

سکه و طلا		ارز		خودرو			
سکه امامی	۱۲,۰۵۰,۰۰۰	دلار آمریکا	۲۶,۱۲۵	سمند LX	۲۵۵,۰۰۰,۰۰۰	سایپا ۱۱۱	۱۸۰,۰۰۰,۰۰۰
سکه بهار آزادی	۱۲,۳۱۰,۰۰۰	یورو	۲۸,۶۱۰	دنا	۳۵۳,۰۰۰,۰۰۰	تیبا	۱۷۷,۰۰۰,۰۰۰
نیم سکه	۷,۱۰۰,۰۰۰	پوند انگلیس	۳۴,۲۹۰	پژو ۴۰۵ SLX	۳۰۲,۰۰۰,۰۰۰	ساینا	۱۸۷,۰۰۰,۰۰۰
ربع سکه	۴,۰۰۰,۰۰۰	درهم امارات	۷۱۲۰	پژو پارس	۲۷۵,۰۰۰,۰۰۰	کوییک R	۱۹۶,۰۰۰,۰۰۰
سکه گرمی	۲,۵۰۰,۰۰۰	لیر ترکیه	۱۸۷۰	پژو ۲۰۶ تیپ ۲	۲۶۲,۰۰۰,۰۰۰	وانت زامیاد (آپشنال)	۳۰۹,۰۰۰,۰۰۰
هر گرم طلای ۱۸ عیار	۱,۲۲۲,۸۱۲	دلار کانادا	۲۰,۴۸۰	رانا پلاس	۲۶۹,۰۰۰,۰۰۰	شاهین	۳۴۱,۰۰۰,۰۰۰

بازار

آشفتگی برای پوشاندن ضعف طرحی غیرکارشناسی

آرمان‌ملی: وزیر صمت گفته بود که درج قیمت تولیدکننده باعث ارزانی ۵ هزار قلم کالا شده و این طرح را بسیار موفق اعلام کرد. درحالیکه مردم با لمس قیمت‌ها در فروشگاه‌ها بر این باورند که چنین اتفاقی نیفتاد است، بعداز آن هم اعلام شد که باید قیمت مصرف‌کننده در کنار قیمت تولید روی کالا درج شود. حالا این تصمیم باعث شده تا سردرگمی و آشفتگی در بازار بیشتر شود! سیداسماعیل یزدان‌پناه نایب‌رئیس کمیسیون بازرگانی داخلی اتاق بازرگانی ایران در مورد درج همزمان قیمت تولیدکننده و مصرف‌کننده بر روی اقلام و روند تصمیم‌گیری در این مورد اظهار کرد: این نوع تصمیم‌گیری بیشتر از ضعف مکانیزم حاکمیتی کشور است. سطح حاکمیتی و نظارتی دولت بر محصولات به‌گونه‌ای است که از بسیاری از پارامترها پیروی نمی‌کند. یکی از این پارامترها عرضه و تقاضاست که مازاد عرضه باعث کاهش قیمت می‌شود و چرخش نقدینگی و بهره بانکی و... نیز قوانین مربوط به خود را دارند. به‌نظر می‌رسد که تصمیماتی که گرفته می‌شود به‌جای پیروی از این قواعد یکسری مسکن‌های مقطعی است که از طریق سعی و خطا پیش می‌رود. او افزود: اگر کالایی در شمال تولید شده و به جنوب عرضه شود باید با پارامتر حمل‌ونقل چه کرد؟ یعنی با درج این قیمت‌ها می‌خواهیم بگوییم که هر منطقه‌ای کالای خود را تولید کند؟ قیمت را همه این عوامل در کنار عرضه و تقاضا تعیین می‌کنند. ممکن است یک کالا در شمال تهران به‌واسطه کرایه‌ای که می‌پردازد، گران‌تر و در جنوب تهران ارزان‌تر باشد. اینکه ما بگوییم چون ابزارهای لازم برای نظارت را نداریم، درج قیمت تولیدکننده و مصرف‌کننده را پیش بگیریم اشتباه است. یزدان‌پناه گفت: بنابراین از آنجا درج قیمت تولیدکننده و مصرف‌کننده خلاف جهت رقابتی بازار است، شیوه کارآمدی نخواهد بود. اگر دولت می‌خواهد بازار را کنترل کند باید با ابزارهایی که مرسوم بوده و وجود دارند این کار را انجام دهد. درج این قیمت‌ها به نوعی باعث تعارضی می‌شود که لازم هم نیست. مگر یک فرد عادی می‌داند که یک کالا چه مراحلی را طی می‌کند تا به دست مصرف‌کننده برسد؟ آیا جوروانی جامعه شاکی نمی‌شود که این فاصله بین قیمت تولیدکننده و قیمت مصرف‌کننده وجود دارد؟ آن وقت مجبور به پاسخ‌دادن به جامعه می‌شوید. فرض کنید برای هر کالا باید چنین مراحلی طی شود. فرد باید علم مراحل بازار و هزینه‌های آن مثل B۲B و B۲C را داشته باشد که در مورد فاصله‌ها قانع شود. جامعه عوام چگونه قرار است قانع شود؟ خود این موضوع باعث آشفتگی و درگیری در جامعه می‌شود. دولت باید این مراحل و سودها را ببیند و نظارت کند اما درج آن فقط ایجاد آن مشکل می‌کند. نایب‌رئیس کمیسیون بازرگانی داخلی اتاق بازرگانی ایران تصریح کرد: این دست از تصمیم‌گیری‌ها و روند آن در بازار به‌صورت لحظه‌ای و خلق‌الساعه‌ای است. به‌جای پیشبرد یک برنامه، سعی و خطا پیش گرفته شده است.

نیم‌نگاه

در پی اعلام نگرانی کارفرمایان از افزایش دستمزد مطرح شد:

تعدیل نیرو بهانه‌ای برای تضییع حقوق کارگران

آرمان‌ملی: پس از چند هفته کشمکش بر سر میزان دستمزد، حقوق کارگران تعیین شد و با افزایش ۵۷ درصد به حداقل ۵ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان رسید. رقمی که با وجود آنکه همچنان فاصله ۵۰ درصدی با خط فقر دارد و حتی با رقم حداقل سبدمعیشت تعیین شده از سوی خود کمیته دستمزد نیز فاصله زیادی دارد اما بازهم شاهد حواشی و اظهارنظراتی هستیم که فاقد هرگونه توجیه بوده به‌گونه‌ای که نه تنها برخی از کارشناسان این افزایش حقوق را عاملی در رشد نقدینگی و تورم معرفی کرده‌اند که گویا افزایش حقوق کارمندان دولت تاثیری در رشد نقدینگی ندارد و از سوی دیگر بانی این رشد نقدینگی را باید در کسری بودجه و استقراض مستقیم و غیرمستقیم دولت‌ها جست‌وجو کرد. حال در آخرین اظهارنظر نمایندگان کارفرمایان از نگرانی برای بنگاه‌های کوچک و متوسطی خبر داده که به‌واسطه عدم امکان پرداخت این حداقل حقوق چاره‌ای جز تعدیل نیرو در سال آینده ندارند که البته این اظهارنظر به‌نظر می‌رسد بیش از آنکه نگرانی باشد اسم رمزی که به کارفرمایان مجوز می‌دهد در سال آینده نیروی کار خود را با این بهانه تعدیل کنند. اما نکته حائز اهمیت در این اظهارت و دلسوزی‌های غیرکارشناسی آن است که در یکسال گذشته اکثر کالاهای تولیدی و خدمات به تبعیت از تورم ۴۰ درصدی و البته افزایش نرخ ارز رشد قیمتی چند باره را تجربه کرده‌اند که در برخی از گروه‌ها این صعود تا بیش از ۱۰۰ درصد هم بوده است. بنابراین تردیدی وجود ندارد که منافع این رشد قیمتی متوجه همین کارفرمایان بنگاه‌های کوچک و متوسطی است که سهمی بیش از ۸۰ درصدی در تولید و تامین کالاها و خدمات دارند و قطعا نمی‌توان انتظار داشت از این میزان رشد قیمتی و منافعی که برای آنها حاصل می‌شود نتوانند این میزان افزایش حقوق را پرداخت کنند. موضوعی که فارغ از مشکلات و مسائلی که در این مدت بر تولید تحمیل شده اما اگر بنگاهی امکان پرداخت حقوق کارگران خود را که هنوز با حداقل رشد تورمی فاصله زیاد دارد برایش میسر نیست قطعا مشکل اصلی را باید در مدیریت و سایر شاخصه‌های تاثیرگذار جست‌وجو کرد و اگر تنها راهکار یا ساده‌ترین روش تعدیل نیرو است به‌نظر می‌رسد اگر مسئولان اصراری به تداوم فعالیت آن نداشته باشند هم به اقتصاد خدمت کرده‌اند هم به این کارفرما. حسین سلاح‌ورزی، نایب‌رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و نماینده کارفرمایان در شورایعالی کار، این تصمیم را سبب تعدیل گسترده نیرو در سال ۱۴۰۱ به‌خصوص در بنگاه‌های کوچک و متوسط عنوان می‌کند و جمال رازقی‌جهرمی، نماینده سابق جامعه کارفرمایی در شورایعالی کار نیز همسو با نایب‌رئیس اتاق بازرگانی ایران معتقد است سهم دستمزد در سبد هزینه بنگاه‌های بزرگ کم است ولی برای بنگاه‌های کوچک مشکل ایجاد می‌کند. وی در ادامه افزود: این شورایعالی کار با یک پارادوکس مواجه است و آن این است که از یک‌سو باید به وضعیت تورم ۴۰ ساله و دو رقمی کشور توجه کند و معیشت کارگران با دستمزدهای فعلی را تحت‌تاثیر قرار داده و به‌نظر من حق با کارگران است که با ارقام کنونی نمی‌توانند معیشت خود را تامین کنند. از سوی دیگر هم کارفرمایانی قرار دارند که به‌دلیل فضای نامناسب کسب‌وکار، از عهده هزینه‌های اداره واحدهای اقتصادی برنمی‌آیند. وی یادآور شد: اگر دولت‌ها دنبال بهبود معیشت کارگران هستند، باید فکری به‌حال تورم کنند؛ اینکه هر ساله دستمزدها افزایش یابد ولی بعداز دو سه ماه از آغاز سال، تورم چنان کاری با کارگران می‌کند که کارگر اصلا احساس نمی‌کند افزایشی در دریافتی‌هایش داشته است. ولی این فشار سنگین بر کارفرما همچنان بر جای خود باقی است. رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان فارس با بیان اینکه باید روش موجود تغییر کند، بیان کرد: نهادهای قانون‌گذاری و دولتی باید به فکر رفع تورم باشند وگرنه با افزایش دستمزد، به تورم دامن می‌زنیم و مشکل کارگران هم حل نمی‌شود و مجددا این چرخه همه ساله ادامه می‌یابد. عضو هیات نمایندگان اتاق تهران اضافه کرد: سهم دستمزد در قیمت تمام شده بنگاه‌های بزرگ و خصوصا واحدهای فولادی و پتروشیمی سهم بسیار پایین و حدودا ۵ درصدی دارد که افزایش دستمزدها فشار چندانی به این واحدها وارد نمی‌کند. اما در بنگاه‌های کوچک و متوسط که معمولا واحدهای صنعت غذایی هستند و قیمت محصولات آنها دستوری است، افزایش دستمزد بر روی فعالیت آنها موثر است. وی با حمایت از تعیین دستمزد منطقه‌ای گفت: سال‌هاست که کارفرمایان در جلسات شورایعالی کار بر این موضوع پافشاری می‌کنند که براساس قانون، مزد منطقه‌ای اجرا شود و بر اساس خط فقر که در استان‌های مختلف، متفاوت است، دستمزدها تعیین شود؛ همچنین براساس بخش‌های مختلف اقتصادی هم می‌توان تصمیم‌گیری کرد.

بنگاه‌ها

پلتفرم «فراز» گام «بانک ایران‌زمین» در خدمات دیجیتال

آرمان‌ملی: بانکداری دیجیتال فراتر از بانکداری بدون کاغذ یا بانکداری الکترونیک است، درواقع سال‌هاست که بانکداری دیجیتال به نوعی وجود دارد، اما تعریف واحدی از آن در میان بازیگران این عرصه در دسترس نیست. موضوعی که بانک ایران‌زمین با ایجاد اولین پلتفرم بانکداری دیجیتال به‌نام فراز فناوری روز ایران زمین اقدام کرده تا در زمینه ارائه خدمات بانکداری دیجتیال پیشقدم باشد. در این رابطه عبدالمجید پورسعید؛ مدیر عامل بانک ایران‌زمین، می‌گوید: بانک ایران‌زمین زیرساخت‌های لازم برای طراحی و تولید محصولات و خدمات نوین را فراهم کرده است و این بانک با راه‌اندازی مرکز نوآوری ایران‌زمین و مشارکت فعالانه و ارائه خدمات بانکی متنوع به فین‌تک‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان درحال توسعه فعالیت‌های خود در مسیر نوآوری است. پورسعید مشارکت با استارتاپ‌ها و شرکت‌های فین‌تکی را که معامله برد- برد دانست و یادآور شد: شرکت‌های فین‌تکی چالاکی و شناسایی نیاز مردم خدمات ارائه می‌دهند که از ارزش‌افزوده بالایی برخوردار است و مورد استقبال مردم قرار می‌گیرد؛ ازاین‌رو با مشارکت و همکاری با این بازیگران جدید منجر به تثبیت جایگاه بانک و ارائه خدمات نوآورانه به مردم می‌شود. مدیرعامل بانک ایران‌زمین خاطرنشان کرد: بانکداری دیجیتال مستلزم تحول، فرهنگ‌سازی و مدرن‌سازی در تمام لایه‌های مدیریتی، فرآیندی، عملیاتی و فناوری است که تحقق این امر نیازمندگذار از یک دیدگاه محصول‌گرا به مشتری‌گرا و خدمت‌محور است که این روند در بانک ایران‌زمین دنبال می‌شود. عضو هیات‌مدیره بانک ایران زمین با تاکید بر لزوم دقت در خصوص ریل‌گذاری قانونی برای بانکداری دیجیتال در کشور گفت: در اینجا شاید لازم باشد تمامی بازیگران عرصه قانونی کشور نیز خود را برای حضور بانک‌ها در عرصه دیجیتال آماده کنند، بسیاری از قوانین با زمین بازی جدید مطابقت ندارند و لازم است با سرعت برای این زمین، بازسازی و دوباره‌نویسی شوند. وی در تشریح اهمیت شبکه‌های اجتماعی، مجازی و تاثیر آن در حوزه‌های مختلف افزود: امروز شبکه‌های اجتماعی تغییرات زیادی را در سبک زندگی، روش تبلیغات و فعالیت تجاری ایجاد کرده‌اند. بنابراین اگر هوشمندانه رفتار کنیم باید فرهنگ استفاده از بانکداری دیجیتال و تغییر رویکرد مردم به استفاده از این نوع بانکداری را نیز در همین فضا کلید بزنیم.

بازار سرمایه

در پی ریز شاخص در واکنش به توقف مذاکرات

فضای خوش‌بینی و بدبینی در بازار حاکم شد

آرمان‌ملی: بازارسرمایه روز شنبه و در اولین روز از معاملات هفته بر خلاف انتظار روند نزولی به خود گرفت به‌طوری که شاخص کل با افت بیش از ۱۵ هزارواحدی در کانال یک‌میلیون و ۳۳۲ هزار واحدی قرار گرفت. درواقع ریزش روزگذشته که به‌نظر می‌رسد تحت‌تاثیر توقف در مذاکرات رقم خورده و تحلیلگران آن را پولبک به سقف محدوده یک‌میلیون و ۳۰۰هزار واحد تا محدوده یک‌میلیون و ۳۲۰هزار واحد عنوان می‌کنند در حالی برخی مبادلات را برهم‌زده که برخی از کارشناسان با اتکا به این توجیه معتقدند با توجه به اینکه کانال نزولی شاخص کل با شکست همراه شده و همچنین ابرکومو هم به سمت بالا حرکت کرده به‌نظر می‌رسد در چنین شرایطی که شاخص کل از ابرکومو خارج شده، وضعیت خوبی در انتظار بازار است اگرچه برخی از کارشناسان هم معتقدند تا زمانیکه ابهام در مذاکرات ادامه داشته باشد نمی‌توان پیش‌بینی دقیقی از وضعیت بازار داشت و احتمال تکرار روند نزولی دور از انتظار نیست. براساس این گزارش روزگذشته در بازارسرمایه ۴۱۶ هزار معامله به ارزش ۵۱ هزار و ۷۱۰ میلیارد ریال دادوستد شد و شاخص کل با ۱۵ هزار و ۳۵۹ واحد کاهش تا رقم یک‌میلیون و ۳۳۲ هزار واحد نزول کرد، همچنین شاخص کل با معیار هم وزن هم ۳۵۸۹ واحد کاهش یافت و رقم ۳۳۹ هزار و ۱۰۰ واحد را ثبت کرد. علاوه بر این در معاملات دیروز نمادهای، پتروشیمی پردیس و معدنی و صنعتی چادرملو بیش‌ترین اثرگذاری مثبت را نسبت به سایر نمادهات داشتند و در مقابل نمادهای، ملی صنایع مس ایران، پالایش نفت بندرعباس، سرمایه‌گذاری تامین اجتماعی، پالایش نفت اصفهان و پالایش نفت تهران بیش‌ترین تاثیر مثبت را بر شاخص کل داشتند. از سوی دیگر روزگذشته در بازار فرابورس نیز روند نزولی حاکم بود به‌طوری که در این بازار ۱۸۴ هزار معامله به ارزش ۲۳ هزار و ۱۳۵ میلیارد ریال دادوستد شد و شاخص کل فرابورس با ۸۷ واحد کاهش در رقم ۱۸ هزار و ۱۸۰ واحد قرار گرفت. گفتنی است در معاملات روزگذشته فرابورس نمادهای، فولاد هرمزگان جنوب و تولید نیرو برق دماوند نسبت به سایر نمادها بیش‌ترین تاثیر مثبت و در مقابل پالایش نفت لاوان، سرمایه‌گذاری صباتامین، فرابورس ایران، پلیمر آریاساسول و به‌همن دیزل نسبت به سایر نمادها بیش‌ترین تاثیر منفی را روی فرابورس گذاشتند.